

INFORMAČNÍ BULLETIN



České statistické společnosti

Ročník 33, číslo 3, září 2022

Obsah

Zprávy a informace

Ondřej Vencálek

Ohlédnutí za Mikuklášem 2021 3

Redakce časopisu

Nová kniha členů ČStS 5

Informační Bulletin České statistické společnosti vychází čtyřikrát do roka v českém vydání. Příležitostně i mimořádné české a anglické číslo. Vydavatelem je Česká statistická společnost, IČ 00550795, adresa společnosti je Na padesátém 81, 100 82 Praha 10. Evidenční číslo registrace vedené Ministerstvem kultury ČR dle zákona č. 46/2000 Sb. je E 21214. Časopis je sázen v programu $\text{\TeX}$, ve formátu $\text{\LaTeX}$ s písmy balíku $\text{\LaTeX}$.

The Information Bulletin of the Czech Statistical Society is published quarterly.
The contributions in the journal are published in English, Czech and Slovak languages.

Předseda společnosti: Mgr. Ondřej Vencálek, Ph.D., Katedra matematické analýzy a aplikací matematiky, Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého, 17. listopadu 12, 771 46 Olomouc, e-mail: ondrej.vencalek@upol.cz.

Redakce: prof. RNDr. Gejza DOHNAL, CSc. (šéfredaktor), prof. RNDr. Jaromír ANTOCH, CSc., doc. RNDr. Zdeněk KARPÍŠEK, CSc., RNDr. Marek MALÝ, CSc., doc. RNDr. Jiří MI-CHÁLEK, CSc., prof. Ing. Jiří MILITKÝ, CSc., doc. Ing. Iveta STANKOVIČOVÁ, PhD., Mgr. Ondřej VENCÁLEK, Ph.D.

Redaktor časopisu: Mgr. Ondřej VENCÁLEK, Ph.D., ondrej.vencalek@upol.cz.
Informace pro autory jsou na stránkách společnosti, <http://www.statspol.cz/>.

DOI: 10.5300/IB, <http://dx.doi.org/10.5300/IB>
ISSN 1210–8022 (Print), ISSN 1804–8617 (Online)

Toto číslo bylo vytištěno s laskavou podporou Českého statistického úřadu.

OHLÉDNUTÍ ZA MIKUKLÁŠEM 2021

LOOKING BACK AT THE ST. NICHOLAS MEETING 2021

Ondřej Vencálek

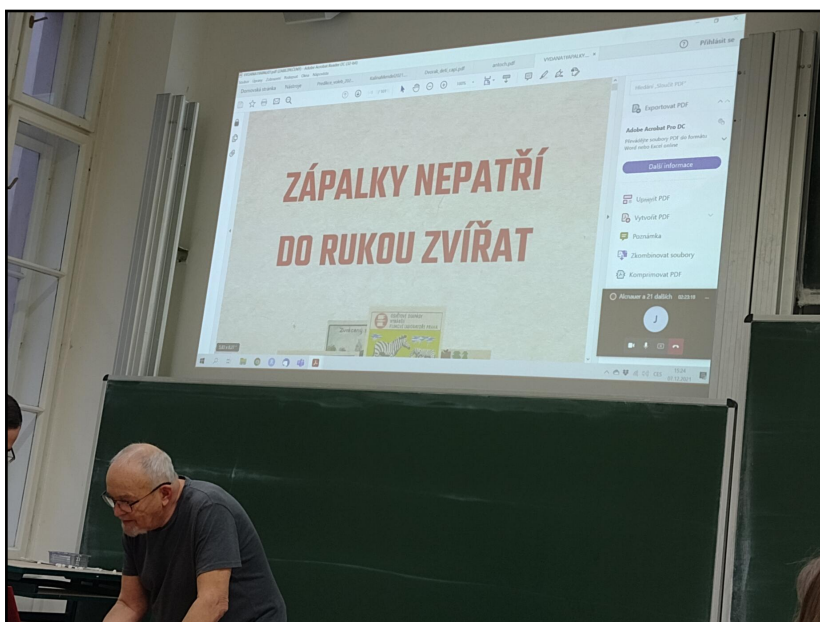
E-mail: ondrej.vencalek@upol.cz

Miku(k)lášský den České statistické společnosti se koná pravidelně v předvánočním čase již od roku 2007. Setkání, které se uskutečnilo 7. prosince 2021, bylo však v jednom ohledu výjimečné: šlo o první akci pořádanou naší společností od začátku epidemie COVID-19, která nebyla pouze virtuální (online), ale na které jsme se mohli potkat osobně. Této příležitosti využilo šest přednášejících a dalších šest přímých účastníků. Dalších 26 posluchačů se připojilo k online přenosu.

Účastníci vyslechli celkem pět odborných přednášek. Jako první vystoupil Jan Kalina z Ústavu informatiky Akademie věd ČR s příspěvkem nazvaným *Gregor Mendel v kontextu historie statistiky*. Následoval příspěvek Marka Omelky z Matematicko-fyzikální fakulty UK o odhadování konečných výsledků voleb na základě průběžně zveřejňovaných výsledků. Příspěvek nesl výstižný název *Jak jsme se učili predikovat výsledky voleb*. Tématu voleb se ve svém příspěvku věnovala také Kamila Fačevicová z Univerzity Palackého v Olomouci. Ve své prezentaci plné barevných map vysvětlila, *co nám o výsledcích parlamentních voleb prozradí jejich relativní struktura*. Populární povídání o kauzalitě Jiřího Dvořáka z Matematicko-fyzikální fakulty UK nazvané *O dětech, čápech a kauzalitě* mělo možná odlehčenou formu, ale vážnost tématu kauzality tím nebyla nijak umenšena. Posledním přednášejícím byl Jaromír Antoch (rovněž z MFF UK, na první fotce), který pronesl *Několik Mikuklášských úvah k pojmu náhoda* a vyzval auditorium k sepsání úvah na téma náhoda, kteréžto úvahy by následně mohly být vydány v Informačním bulletinu ČStS.

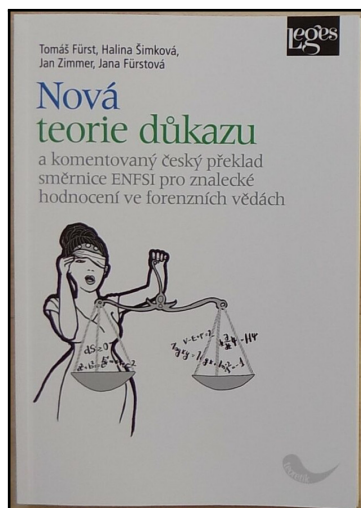
Tečku za programem udělal Zdeněk Fabián (na druhé fotce), který pobavil posluchače svými veršiky z nejnovější sbírky *Zápalky nepatří do rukou zvířat*.

Bylo moc příjemné po dlouhé době zase potkat kolegy. Nezbyvá než doufat, že rok 2022 bude osobním setkáním více přát.



NOVÁ KNIHA ČLENŮ ČSTS RECENTLY PUBLISHED BOOK

Redakce časopisu



Členové ČStS Halina Šímková a Tomáš Füst (spolu s Janem Zimmerem a Janou Füstovou) v lednu 2022 vydali publikaci „Nová teorie důkazu a komentovaný český překlad směrnice ENFSI pro znalecké hodnocení ve forenzních vědách“ zabývající se mj. znaleckým hodnocením ve forenzních vědách.

Halina Šímková k publikaci uvedla: „Kniha není nikdy dost, zvláště když je potřeba něco zgruntu reformovat – třeba celý systém usuzování ve forenzních vědách a hodnocení důkazů soudem. 150 stran ryzí bayesovské logiky (nejen) pro znalce, soudce, státní zástupce a advokáty, ale i pro každého dalšího, kdo chce porozumět tomu, jak ve složitém světě, kde nic není jisté, interpretovat informace, výsledky experimentů či testů a veškerá další data.“

Publikace je prvním česky psaným textem, který uceleně a od samotných základů představuje tzv. **bayesovské hodnocení váhy důkazu** – moderní koncept, který si v posledních letech stále intenzivněji nachází cestu do forenzních laboratoří a soudních síní. Cílem tohoto revolučního přístupu je nahradit dosud užívanou intuitivní expertní interpretaci naměřených dat či získaných informací plně racionálním, vědecky správným, opakovatelným a přezkoumatelným systémem, který umožňuje správně určit váhu důkazu včetně související nejistoty znaleckých závěrů.

Čtenář se v knize seznámí s obecnými východisky a postupy bayesovského usuzování a jeho aplikacemi ve forenzních vědách.

Součástí publikace je komentovaný český překlad směrnice Evropské sítě forenzních laboratoří (ENFSI), která upravuje oblast znaleckého hodnocení důkazů a která je formulována na bayesovských principech.

Třetí část knihy obsahuje dva modelové příklady z oblasti forenzní analýzy DNA a znaleckého zkoumání ručního písma, které ukazují, jakým způsobem lze směrnici ENFSI promítnout do znalecké praxe.

Knihy je určena každému, kdo ve své praxi naráží na potřebu hodnotit váhu důkazu – na jedné straně tedy znalcům a forezním expertům, kteří tuto váhu stanovují, a na druhé straně soudcům, státním zástupcům a advokátům, kteří potřebují rozumět tomu, jak znalcem hodnocené důkazy zasadit do kontextu ostatních důkazů.

Knihy má 154 stran, vyšla ve vydavatelství Leges a je k dostání na <https://www.knihyleges.cz/nova-teorie-dkazu-a-akomentovany-cesky-preklad-smernice-enfsi-pro-znalecke-hodnoceni-ve-foreznich-vedach>

